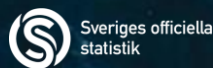


SCB:s byggstatistik – idag och i framtiden

GIS-Samverkan Dalarna temadagar i Siljansnäs

23 oktober 2024

Sara Klinga



Hej!

- Sara Klinga
 - Ämnesstatistiker, ansvarig för statistikområdet:
[Bygglov, nybyggnad, ombyggnad och rivning](#)
 - Sektionen Samhällsbyggnad och turism
 - Arbetsgrupp med inriktning på Boende och byggande

Innehåll

- Byggstatistikens syfte och användning
- SCB:s byggstatistik idag
 - Insamling och publicering
- Utblick i urval
- Utvecklingsarbete SCB
 - Kartläggning av kommunerna som uppgiftslämnare

Byggstatistikens syfte och användning

Statistikens ändamål

”Den preliminära kvartalsstatistiken ska ge snabbinformation om **bostadsbyggandets utveckling** och tillsammans med annan statistik om bland annat sysselsättning och orderingång utgöra en **konjunkturindikator** för byggsektorn.

Den årliga statistiken ska **belysa nytillskottet** (färdigställandet) av bostäder mer detaljerat med avseende på lägenheterna samt beskriva **regionala och kommunala variationer**. Statistiken ger även information om **förändringar i bostadsbeståndet** under året.”

Exempel på användare i urval

- Regeringskansliet: Uppföljning av bostadsbyggandets och byggsektorns utveckling
- Boverket:
 - analyser av bostadsförsörjningsplanering, bostadsbyggandet och förändringar i bostadsbeståndet,
 - analyser av hur väl bostadsmarknaden fungerar,
 - uppföljning och utvärdering av stöd och regeländringar.
- Riksbanken: Beslut angående kreditförsörjningen.
- Konjunkturinstitutet: Investeringsberäkningar samt konjunkturbedömning.
- UN/ECE: konjunkturbedömningar.
- Länsstyrelser/regioner/kommuner: Regionala analyser av bostadsmarknaden, samt underlag till arbete med bostadsförsörjning.
- Statistiska centralbyrån: Beräkningar av bruttoinvesteringar i bostäder, och hushållens finansiella sparande.
- Branschorganisationer, andra samhällsviktiga aktörer och medborgare

SCB:s byggstatistik idag



SCB:s byggstatistik idag - statistiken i korthet

- Kommunerna är uppgiftslämnare
- Totalundersökning
- Utgår från bygglovsprocessen och plan- och bygglagen
 - Från bygglovsbeslut till slutbesked
- Variabler enligt SCB:s föreskrift
- Statistik över bygglov har rapporteringskrav från Eurostat
- Publiceras årsvis och kvartalsvis

SCB:s byggstatistik idag

- tre delar

- Utgår från bygglovsprocessen och plan- och bygglagen
- Bygglov och nybyggnad
 - Beviljade bygglov
 - Påbörjad nybyggnation
 - Färdigställd nybyggnation
- Ombyggnad/ändrad användning i flerbostadshus
 - Påbörjad ombyggnation
 - Färdigställd ombyggnation
- Påbörjad rivning av flerbostadshus

SCB:s byggstatistik idag - statistikens innehåll

Mått:

- Antal bygglov
- Bruttoarea
- Antal lägenheter
- Rumsenheter

Redovisningsgrupper:

- Regionala indelningar
- Hustyp eller typ av specialbostad
- Upplåtelseform
- Ägartyp
- Byggnadsperiod
- Lägenhetstyp
- Ombyggnadsåtgärd
- Rivningsorsak

SCB:s byggstatistik idag - ta del av statistiken

- scb.se/B00101
 - Statistikdatabas med tidsserier, tabeller och diagram
- Statistikpaket för kommuner (NYKO)
 - [BOSTADSPAK](#)
 - > Färdigställd nybyggnad och ombyggnad/ändrad användning
 - > Bostadsbestånd
 - > Hushållens boende
- Specialbearbetningar på uppdragsbasis
 - Löpande och ad-hoc
- Via Eurostats [databas](#) (Index)



SCB:s byggstatistik idag - problembild

- Insamling och granskning sker till stora delar i föråldrad process
 - Kostsamt för SCB och kommunerna
- Bygglov som objekt
- Startbesked – Påbörjande
- Pågående förstudie med syfte att förbättra och förenkla dagens insamling

Utblick i urval: Pågående utvecklingsarbete inom andra myndigheter

Utblick i urval med påverkan på SCB:s byggstatistik

- Boverkets uppdrag om att skapa en klassificeringsstruktur för och utreda förutsättningar för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt PBL
- Alternativa datakällor
 - Nationella geodataplattformen (NGP), Lantmäteriet
 - Förändringar i Lägenhetsregistret
 - > Möjlighet att rapportera in uppgifter i tidigare skede
 - > Ev. kommande: Upplåtelseform för hyresrätt och kooperativ hyresrätt
 - Kungörelser av bygglovsärenden i Post- och Inrikes Tidningar (PoIT)

Utvecklingsarbete SCB: Pågående förstudie



Målbilder hos SCB

SCB:s generella mål:

- Halvera uppgiftslämnarbördan och att halvera kostnaden för datafångst och datahantering

Förstudiens mål:

- Automatisera datainhämtning
- Minska uppgiftslämnarbörda
- Effektivisera granskningsprocessen
- Ökad användning av alternativa datakällor

Förstudiens delar

- Kommunernas förutsättningar som uppgiftslämnare
 - Undersökning/Kartläggning
 - Fortsatt dialog, tex. referensgrupp
- Användarbehovskartläggning
 - Användarrådet för statistik över mark och bebyggelse
 - Enskild kontakt med viktiga användare
- Tekniska förutsättningar
 - Kort och lång sikt
- Juridiska förutsättningar
- Alternativa datakällor

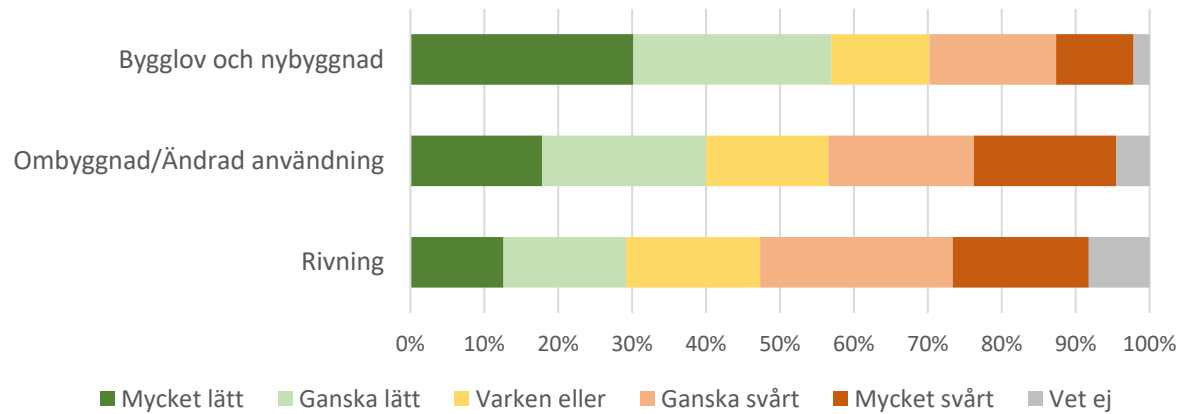
Kartläggning av kommunerna som uppgiftslämnare

Kartläggning av kommunerna som uppgiftslämnare

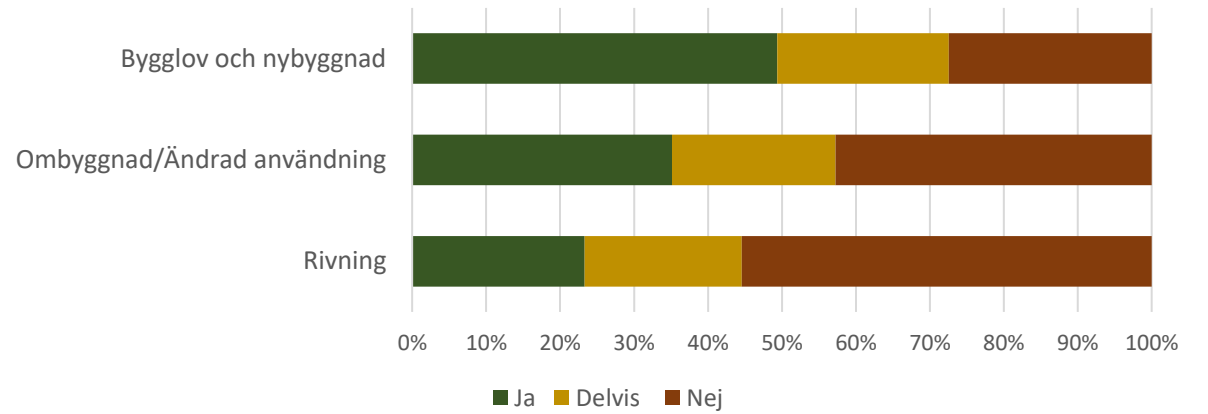
- Syfte: Kartlägga kommunernas förutsättningar för automatisering och svårigheter med nuvarande rapportering
- Samråd med SKR
- Svarsfrekvens
 - 220 kommuner, dvs 76 % av kommunerna (80% i Dalarna)
 - Sett till andel rapporterade bygglov 85 %
 - Sett till andel rapporterade lägenheter 90 %

Översikt

Hur lätt eller svårt är det att rapportera in uppgiften?

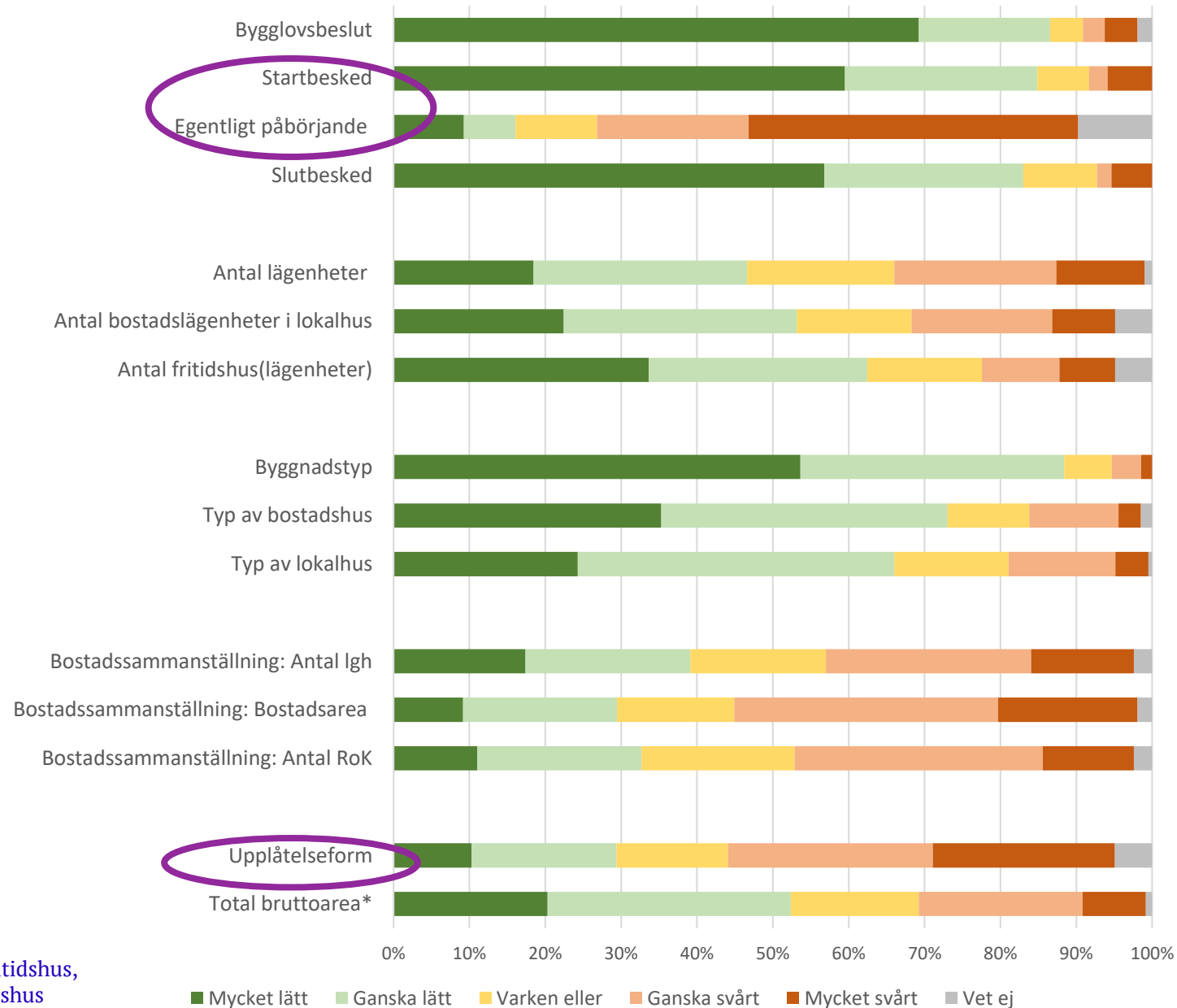


Finns uppgiften i ert administrativa system?



Bygglöv och Nybyggnad

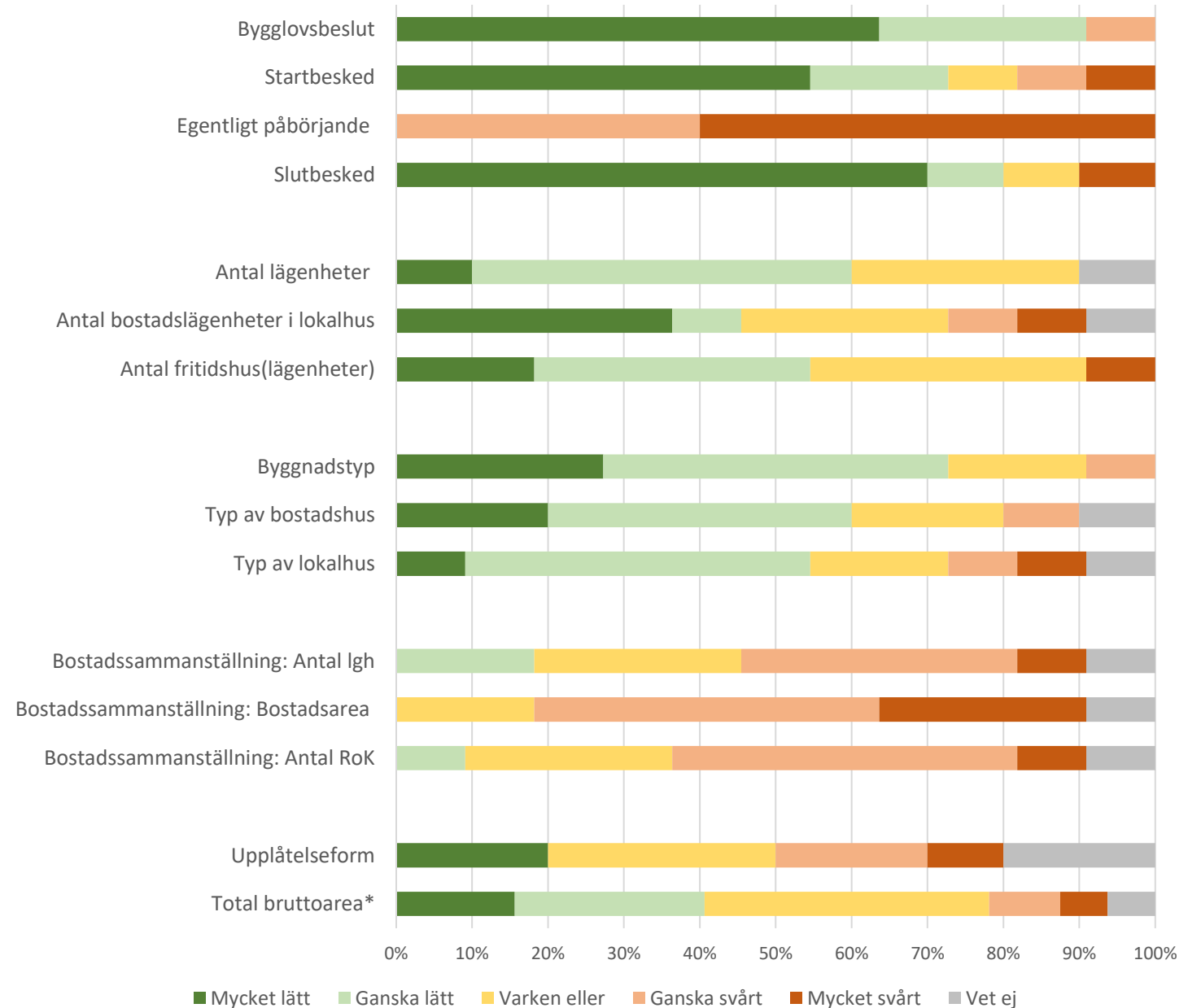
Hur lätt eller svårt är det att rapportera in uppgiften?



*Total bruttoarea = Genomsnitt för Total bruttoarea fritidshus, Total bruttoarea lokalhus, och Total bruttoarea bostadshus

Bygglov och Nybyggnad - Dalarna

Dalarna: Hur lätt eller svårt är det att rapportera in uppgiften?



Hur skulle det påverka er om SCB:

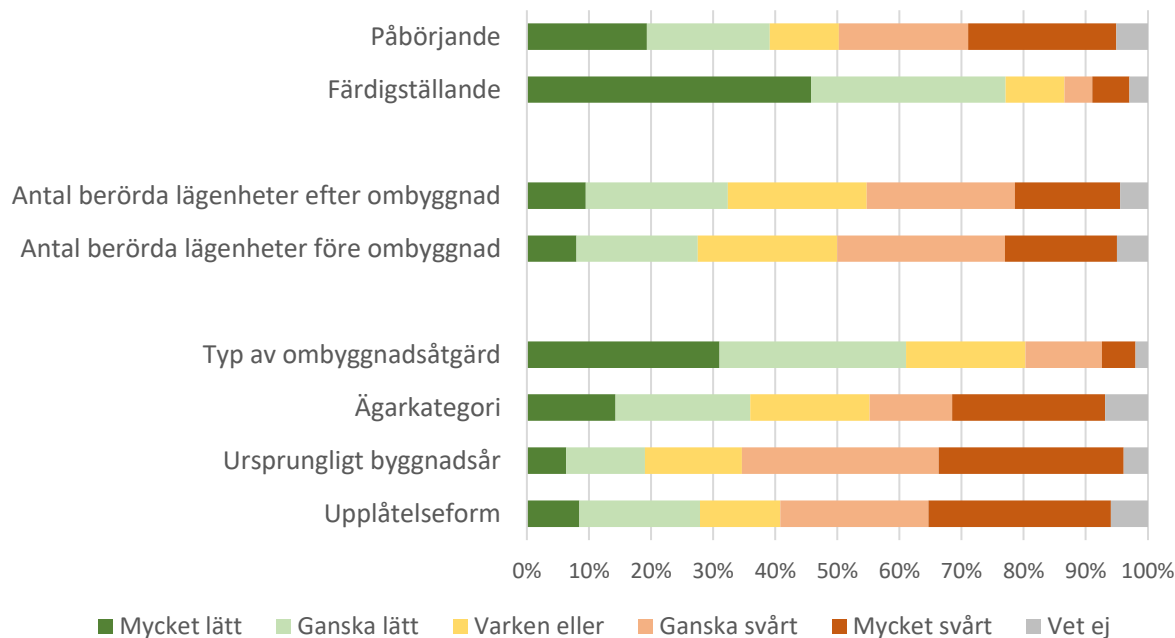
- Samlar in **upplåtelseform** endast för färdigställda lägenheter i nybyggnation, istället för även påbörjade
- Endast samlade in **Startbesked** för nybyggnation, i stället för att även fråga efter "**Egentligt påbörjande**"¹



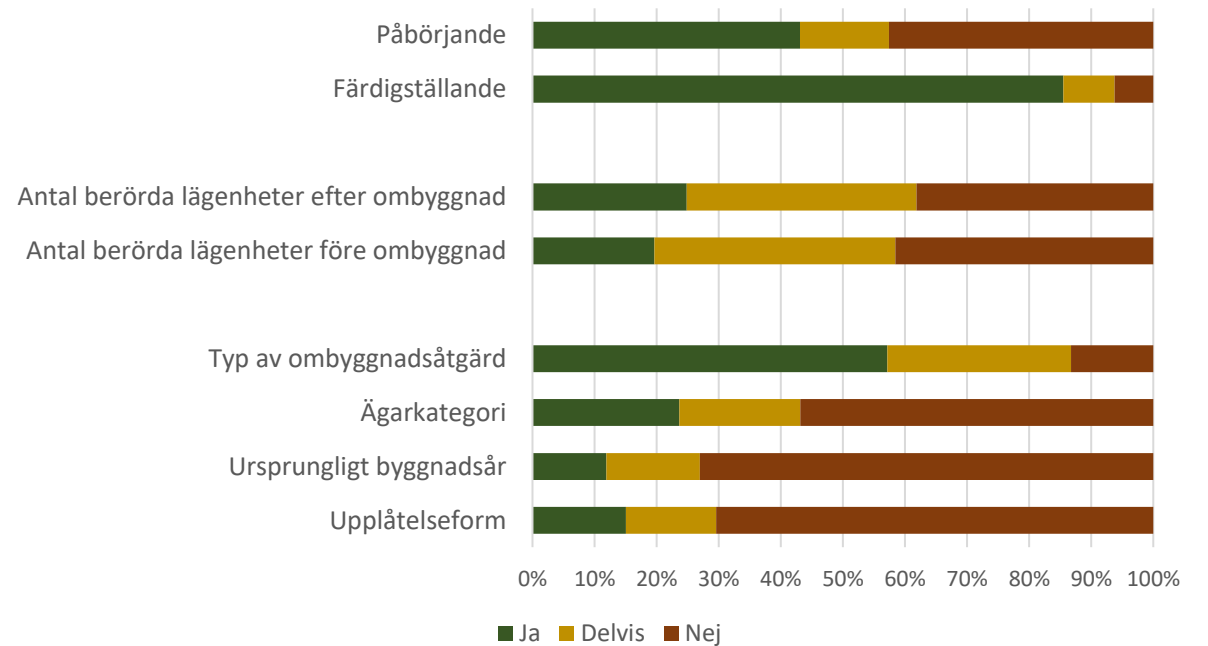
¹: Definition: Då gjutning av källargolv (eller bottenplatta för källarlösa hus), källarmurar eller grundplattor påbörjas.

Ombyggnad/ändrad användning i flerbostadshus

Hur lätt eller svårt är det att rapportera in uppgiften?



Finns uppgiften i ert administrativa system?



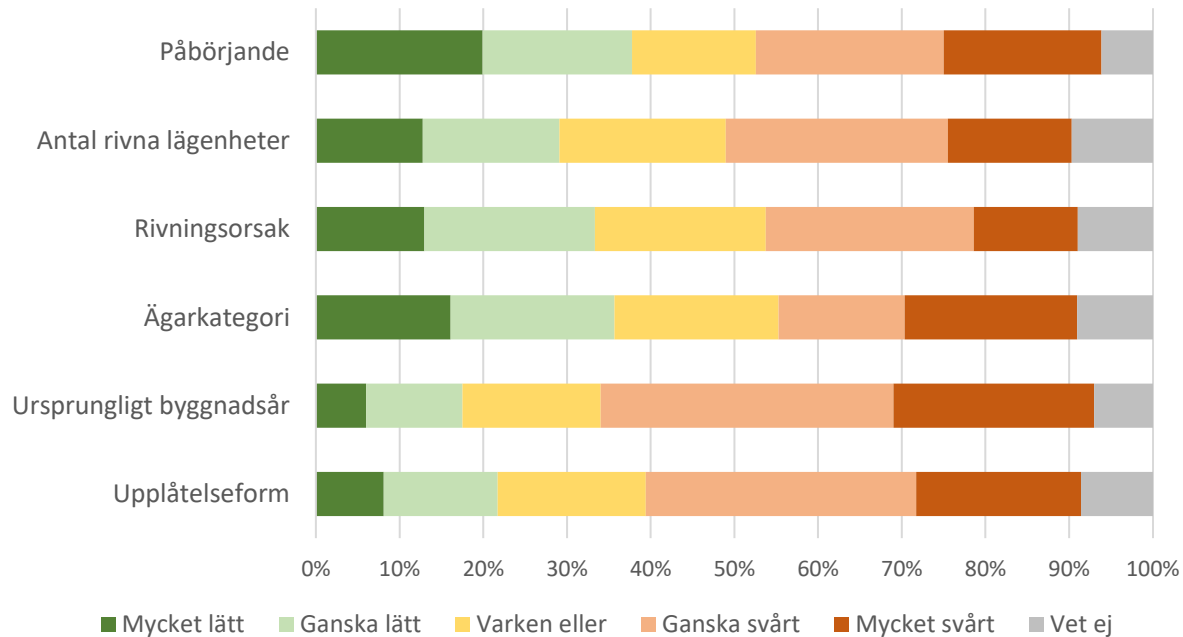
Hur skulle det påverka er om SCB:



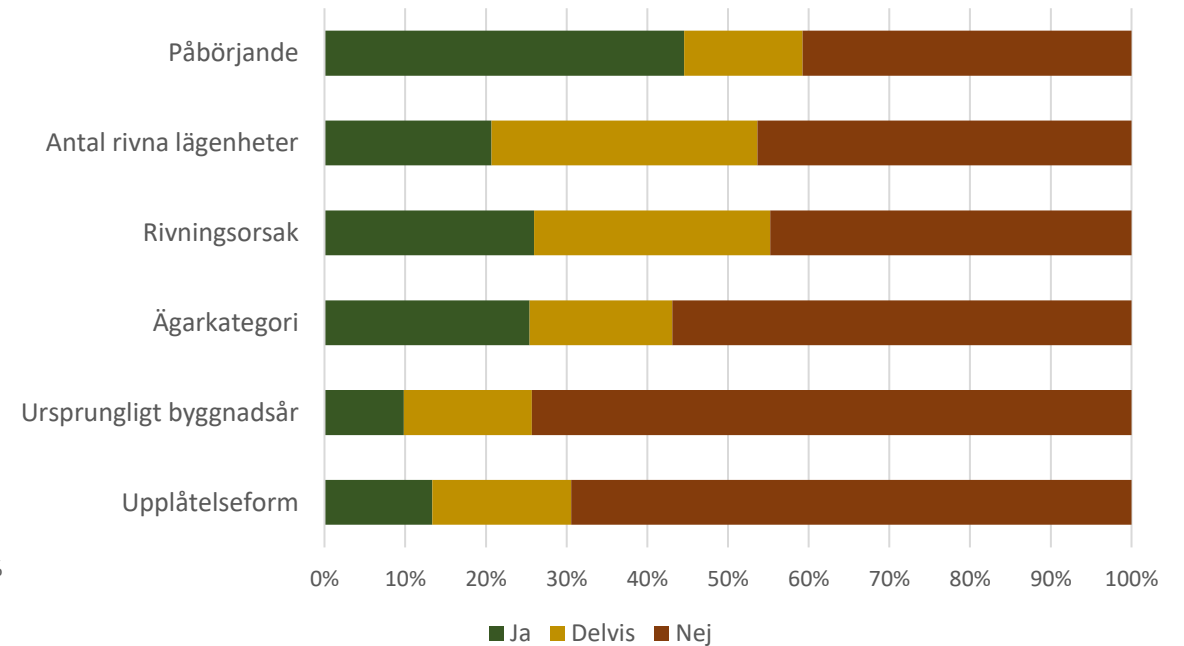
- Övergick till årsvis insamling avseende ombyggnad/ändrad användning i flerbostadshus?

Påbörjad rivning i flerbostadshus

Hur lätt eller svårt är det att rapportera in uppgiften?



Finns uppgiften i ert administrativa system?



Hur skulle det påverka er om SCB:

- Övergick till årsvis insamling avseende påbörjad rivning i flerbostadshus?

Återkommande kommentarer

- Har inte systemstöd
 - Uppgiften måste sökas fram manuellt i fritext i ansökan eller planritningarna
 - Uppgiften behövs inte för att avgöra bygglovsärendet
-
- En bild ni känner igen?

Avslut



Frågor, synpunkter, reflektioner?

- Hör av er med frågor och synpunkter i efterhand!
- Vill du vara med i en referensgrupp för fortsatta diskussioner om rapporteringen till SCB?
 - Hör av dig!

Kontakt

Sara Klinga

sara.klinga@scb.se

010-479 41 30

Statistiker

Ansvarig för statistikområdet:

[Bygglov, nybyggnad och ombyggnad](#)

